

ذره‌بین

کافی است اراده کنند تا تعطیل شود

نسترن ربیع پور

تیمارگر حیات وحش

سال‌هاست فعالان محیط زیست از وجود بازار فریدونکنار رنج می‌برند و به هر دری هم می‌زنند، راه به جایی نمی‌برند. در این شرایط پرسیده می‌شود چکار باید کرد؟

فرهنگ‌سازی نقش بسیار مهمی در مقابله با این خسارت‌های زیست محیطی دارد و اگر مردم به این آگاهی برسند تا از چنین بازاری خرید نکنند، بازار بدون مشتری دوامی نخواهد داشت. با وجود این فرهنگ‌سازی زمانبر است و اگر بخواهیم فقط از این راه مشکل را حل کنیم، احتمالاً دیگر پرنده‌ای نخواهد ماند. بنابراین اجرای قانون اصلی‌ترین اقدامی است که می‌توان از این راه به جمع شدن بساط شکارچیان و صیادان غیرقانونی امیدوار بود.

شکار، صید، حمل و فروش لاشه پرندگان هر کدام قانون دارد و برای وضع این قوانین وقت و هزینه زیادی صرف شده است. سازمان حفاظت محیط زیست، همه این صیادان و شکارچیان غیرقانونی را می‌شناسد که برخی از آنها مجوز صید قانونی دارند ولی اغلب مشغول صید غیرقانونی از جمله تور هوایی هستند. روش‌های صید و شکار غیرقانونی مخفیانه انجام نمی‌شود که مأموران از آن بی‌خبر باشند و چنان آشکار این تخلفات صورت می‌گیرد که نیازی به کشف آن نیست. فروشگاه‌هایی که وسایل صید و شکار غیرقانونی مانند توره‌های هوایی را می‌فروشند هم آزادانه فعالیت می‌کنند. تاکنون برخوردی با این فروشندگان دیده نشده و صیادان غیرقانونی می‌توانند براحتی وسایل مورد نیاز صید و شکار را از این مغازه‌ها تهیه کنند. وقتی شرایط برای تهیه لوازم، فعالیت آزادانه و فروش آشکار فراهم باشد، نمی‌توان فقط به فرهنگ‌سازی تکیه کرد و به نخریدن مردم امیدوار بود.

اگر مسئولان بخواهند، نه تنها می‌توان این بازار خون‌آلود را برای همیشه تعطیل کرد بلکه ریشه صید و شکار غیرقانونی را هم خشک کرد.

قیمت پرندگان در این بازار

قیمت پرندگان در این بازار متفاوت است و بستگی به سایز آنها دارد! پرنده‌گانی که چند روز قبل از صید در دامگاه‌ها تغذیه شده و وزن بیشتری دارند، گران‌تر فروخته می‌شوند. قیمت امسال فروش هر جفت لاشه پرندگان وحشی در بازار فریدونکنار بر اساس بررسی‌های ما چنین است:

غاز: یک میلیون و ۵۰۰ تا ۲ میلیون تومان
خوتکا: ۲۰۰ تا ۲۴۰ هزار تومان
چنگر: ۳۵۰ تا ۴۵۰ هزار تومان
اردک کله سبز: ۶۰۰ هزار تومان
هر قطعه **قو گنگ** هم که معمولاً زنده فروخته می‌شود ۳۰ تا ۳۵ میلیون تومان قیمت دارد.

عکس‌ها:ایران

انواع روش‌های صید

صید سنتی دوماچال

مهم‌ترین ویژگی این روش صید در این است که پخش دانه به منظور جذب و صید پرندگان در آن کاربردی ندارد. با پرواز دادن اردک‌های دست‌آموز و جلب توجه پرندگان وحشی به سمت دامی با نام دوما، بدون نیاز به استفاده از دانه، تعداد زیادی از مرغابی‌ها را زنده‌گیری می‌کنند. این صیادان با شروع فصل کوچ، با زهکشی و نگهداری آب در محدوده‌هایی از شالیزارهای منطقه، یک اکوسیستم دست‌ساز برای تجمع پرندگان فراهم کرده و سپس امنیت محل‌های تجمع پرندگان را با حفظ پوشش درختان در اطراف این عرصه‌ها و برقراری سکوت کامل و جلوگیری از آمد و شد، تأمین می‌کنند.

پرندگان زیادی جمع و وارد محدوده محصور می‌شوند.

تور هوایی یا شب دام

در روش تور هوایی یا شب دام (گِذِر)، پایه‌های تورها به‌صورت ثابت و محکم شده با سیمان با ارتفاع زیاد میان درختان در محیط دامگاه‌های فریدونکنار قرار می‌گیرد. تور هوایی گِذِر در غروب و طلوع آفتاب در زمان جابه‌جایی پرندگان به خارج و داخل دامگاه‌ها کارایی دارد. در این روش، پرندگان بیش از انواع دیگر دام‌های هوایی غافلگیر و صید می‌شوند. در نتیجه، پرندگان بالغ و مولد که برای بقای جمعیت اهمیت زیادی نسبت به پرندگان جوان دارند، بیشتر گرفتار دام می‌شوند.

که ریشه صید و شکار پرندگان وحشی برای همیشه خشک می‌شود. پس لطفاً این پرندگان را نخرید.

امانت‌هایی که در امان نیستند

واقعیت این است که پرندگان وحشی میهمان تالاب‌های کشورمان هستند و امانت به حساب می‌آیند. واقعیت این است که این پرندگان را نه از سر گرسنگی بلکه با قیمت‌های گزاف می‌خرند و نگهداری می‌کنند! یا می‌خورند. واقعیت این است که قو وحشی حیوان خانگی نیست و نمی‌تواند باشد اما به قیمت بالای چند میلیون تومان فروخته می‌شود. چرا ما امانت‌دار ربطی ندارد. ما خودمان در حال تخریب اکوسیستم هستیم؛ خواه با شکار و خریدن پرندگان، خواه با تراشیدن جنگل‌ها، خواه با ویلاسازی در طبیعت، خواه با استفاده نادرست از آب و...

می‌زنند. او ادامه می‌دهد: صید و شکار پرندگان وحشی در سراسر سواحل مازندران وجود دارد اما در هیچ شهر دیگری شاهد فروش آنها نیستیم. به محض اینکه وارد فریدونکنار می‌شوید اولین چیزی که به چشم می‌خورد تابلوی فروش پرندگان وحشی است که درست وسط خیابان اصلی قرار دارد. طبیعی است که در چنین شرایطی لاشه پرندگان از شهرهای دیگر به فریدونکنار می‌آید چون در این شهر می‌توانند آنها را آزادانه بفروشند. به گفته باقری، بسیاری از فعالان محیط زیست از پیگیری برای تعطیل شدن این بازار دست نمی‌کشند ولی اگر این بازار مشتری داشته باشد، در صورت تعطیلی هم به صورت مخفیانه و زیرزمینی فعالیت خواهد کرد. شاید بهترین و مؤثرترین راه برای تعطیلی این بازار نخریدن باشد. اگر مردم همکاری کنند نمتنها این بازار تعطیل می‌شود

تعطیلی موقتی و افراد با نفوذ

شدن این بازار می‌شوند. ظاهراً همین افراد بار دیگر این بازار را برپا کردند و این بار علنی‌تر از گذشته. فعالان محیط زیست امید دارند زور دستگاه‌های اجرایی و قضایی به افراد با نفوذی که این نماینده مجلس از آنها یاد کرد، بچربد.

بازار پرندگان فریدونکنار به‌صورت غیرقانونی ضمن افزایش تقاضای خرید پرندگان حمایت شده و ایجاد چرخه مالی بالا، عملاً این محل به محلی برای فعالیت‌های غیرقانونی تبدیل شد. او به «برخی افراد با نفوذ» اشاره کرده بود که مانع بسته

امرار معاش می‌کنند باید توجیه هر خلافکار دیگری را هم به خاطر امرار معاش قبول کنیم. هر کسی می‌تواند دست به کار خلاف بزند و ادعا کند از این راه امرار معاش می‌کند.

امن برای شکارچیان

به گفته این فعال محیط زیست، صیادان مازندران بال پرندگان صید شده را به‌هم گره می‌زنند تا قبل از بریده شدن سرشان نتوانند پرواز کنند. صیادان گیلانی روش دیگری دارند که بال پرند را می‌شکنند. او توضیح می‌دهد: با بررسی چنین مواردی متوجه شدیم بسیاری از پرنده‌گانی که در بازار فریدونکنار به فروش می‌رسند، از شهرها و استان‌های همجوار به آنجا ارسال می‌شوند. در واقع فریدونکنار به شهر امنی برای متخلفان تبدیل شده که با اطمینان از وجود این بازار، در شهر خود دست به صید و شکار

همین چند ماه پیش بود که رئیس فراکسیون محیط زیست مجلس از بسته شدن همیشگی بازار پرندگان وحشی فریدونکنار خبر داد و رسانه‌ها آن را منتشر کردند. سمیه رفیعی با بیان اینکه بازار پرندگان وحشی فریدونکنار سال‌هاست به دغدغه جدی فعالان محیط زیست تبدیل شده است، گفته بود: فروش انواع پرندگان وحشی در این بازار غیرقانونی از حدود یک دهه قبل موجب افزایش قابل توجه شکار غیرمجاز پرندگان مهاجر شده است. به گفته این نماینده مردم تهران، پیش از این فروش پرندگان حمایت شده بخصوص در فصول مهاجرت بسیار محدود و به‌صورت زیرزمینی انجام می‌شد. متأسفانه با ایجاد

تنه‌اراه حلی که بازار پرندگان وحشی را تخته می‌کند

نخرید نخرید

امیرگودرزی/ کاش فعل این جملات در گذشته می‌ماند: نیمه دوم هر سال زخم فروش پرندگان شکاری در بازار فریدونکنار تازه می‌شد. انتشار تصاویر فروش آشکار پرندگان مهاجر در این شهر دوستداران محیط زیست و حیوانات را به ستوه آورده بود و هرچه در رسانه‌ها سعی می‌کردند دادشان را به گوش مسئولان برسانند، آب از آب تکان نمی‌خورد. از آبان و آذر، صیادان و شکارچیان با تور و تفنگ انتظار رسیدن پرندگان مهاجر را می‌کشند تا آنها را پرپرسته یا پرکنده برای فروش به بازار بیاورند. این بساط هر سال برپا بود تا اینکه فعالان محیط زیست از دستگاه قضا کمک خواستند و پارسال همین روزها دادگستری استان مازندران این بازار را بست. نه‌تنها بازار بسته شد که در آن را سیمان گرفتند تا فکر باز شدنش برای همیشه از ذهن قاچاقچیان خارج شود. اما حالا گزارش‌ها خبر از برپایی این بازار در محل دیگری در خیابان اصلی همین شهر می‌دهد و فعل جملات بالا تغییر کرده است: زخم فروش پرندگان شکاری در بازار فریدونکنار تازه شده. آیا باز هر سال این زخم تازه خواهد شد یا دستگاه‌های مسئول، در این نوع بازارها را برای همیشه خواهند بست؟

خوشحالی کم‌دوام

پارسال همین روزها بود که رضا باقری در کسوت یک کنشگر محیط زیست شروع به جمع‌آوری امضا پای نامه‌ای کرد که در آن از رئیس قوه قضائیه برای تعطیلی بازار پرندگان مهاجر درخواست کمک شده بود. این نامه به‌سرعت پیگیری و این بازار تعطیل شد. در این نامه که به امضای ۱۸ هزار و ۳۰۰ نفر از دوستداران محیط زیست و حیات وحش رسید، چنین آمده است: «سال‌هاست پرندگان مهاجر در فصل زمستان از نقاط دور و نزدیک این کره خاکی به ایران می‌آیند تا در تالاب‌های اطراف شهر فریدونکنار، فصل زمستان را بگذرانند. پرنده‌گانی که در لیست گونه‌های در معرض خطر سازمان IUCN قرار دارند و طبق مفاد آیین‌نامه‌های کنوانسیون‌های جهانی، ایران مسئولیت حفاظت از این جانوران را بر عهده دارد.» در ادامه نامه تأکید می‌شود: «طبق قانون شکار و صید، سازمان محیط زیست موظف شده است علاوه بر حفاظت، با ناقضین امر حفاظت و شکارچسانی که مرتکب خلاف می‌شوند برخورد کند. متأسفانه در شهرستان فریدونکنار، علاوه بر شکار حیوانات حفاظت شده، در بازار پرندگان، این حیوانات به‌صورت زنده و یا لاشه و در معرض دید عموم به فروش می‌رسد.» امضاکنندگان این نامه در پایان درخواست خود را از رئیس دستگاه قضا چنین مطرح می‌کنند: «بدیهی است علاوه بر تخلف از قانون شکار و صید، انجام این عمل در انتظار عمومی، خود تخلف دیگری است که از جنبه‌ای تقاضا داریم با دستور تعطیلی این بازار، از اعمال خلاف شرع و قانون مصوب جمهوری اسلامی ایران جلوگیری فرمایید.» رضا باقری درباره چند و چون این نامه به «ایران» می‌گوید: «این

نامه پیگیری و منجر به بسته شدن بازار شکارچیان فریدونکنار شد اما این خوشحالی دوامی نداشت چون امسال با آغاز فصل صید و شکار، این بازار در محل دیگری برپا شده است.»

گردش مالی ۳۰۰ میلیارد تومانی!

این فعال محیط زیست و مدیر روابط عمومی انجمن حمایت از حیوانات درباره گردش مالی این بازار می‌گوید: بر اساس بررسی‌هایی که انجام دادیم گردش مالی این بازار در ۳ الی ۴ ماه از ۳۰۰ میلیارد تومان هم تجاوز می‌کند. این درآمد هنگفت باعث شده برخورد با این متخلفان سخت‌تر شود. باقری دلیل اصلی رونق این بازار را باورهای نادرست مردم می‌داند: در این زمینه مشکل فرهنگی داریم، چون بسیاری از مردم تصور می‌کنند پرندگان وحشی گوشت سالم و خوشمزه‌تری نسبت به همان گونه پرورشی دارند، اما این‌طور نیست. پرندگان وحشی دارای بیماری‌ها و انگل‌های مختلف هستند که مردم از آن خبر ندارند به همین دلیل غاز پرورشی را ۲۰۰ هزار تومان نمی‌خرند ولی برای غاز وحشی ۷۰۰ هزار تومان پول می‌دهند. او به نکته دیگری هم اشاره می‌کند: برپایی این بازار ضربه‌ای به کسب و کار پرورش‌دهندگان طیور است. افرادی که با صرف وقت و هزینه زحمت می‌کشند تا فلاں پرندۀ را در شرایط بهداشتی پرورش دهند نمی‌توانند با صیادانی که بدون هزینه از آسمان، همان پرندۀ را شکار می‌کنند رقابت کند. این فعال محیط زیست در پاسخ به افرادی که معیشت مردم را بهانه فعالیت این بازار می‌دانند چنین می‌گوید: برخی کشاورزان در فصلی که زمان کشت و کار نیست، زمین‌های خود را به کشاورزان اجاره می‌دهند. بنابراین آنها از این راه امرار معاش نمی‌کنند و برای زیاده‌خواهی دست به غارت منابع طبیعی می‌زنند. او ادامه می‌دهد: اگر بپذیریم که این شکارچیان با کشتار پرندگان وحشی